

UiT

NORGES
ARKTISKE
UNIVERSITET

Sammendrag av HMS-arbeidet Helsefak

2015

HMS-rådgiver Wenche Andresen
HMS-koordinator Anne-Kristin Bjørnbakk
Arkivref. ePhorte 2016/1557

På lik linje med årsrapporten for 2014 ønsker HMS-koordinator og HMS-rådgiver å komme med en oversikt over de HMS-oppgaver som er arbeidet med i 2015 da det ikke er alle utfordringer og forhold som synliggjøres like godt i den sentralt styrte HMS-rapporteringen og utfordringer som det jobbes videre med. Noen av punktene under er også tatt inn i HMS-årsrapport 2015 fra Helsefak.

Hovedtrekkene i HMS-arbeidet gjennomført ved Det helsevitenskapelige fakultet 2015:

Årsrapportering

Årsrapportering for 2014 ble gjennomført av HMS-personalet til fakultetsstyret i mai 2015. Det ble i tillegg laget et sammendrag av HMS-arbeidet for 2014. Flere momenter ble lagt frem til oppfølging. Disse er kommentert i årsrapporteringen for 2015. HMS-rådgiver deltok på møte med verneombudene ved Helsefak i etterkant av fakultetsstyremøtet og orienterte om de funn som ble gjort og ved hvilke områder det var behov for oppfølging.

Beredskap

I forbindelse med grunnarbeidet i tomte til MII, var det nødvendig å stenge av flere nødutganger. Det ble derfor gjennomført en evakueringsøvelse ved MH-bygget for evaluering av evakuering og angrepspunkt i februar. Ny rutine for frigjøring av bygg ble også prøvd ut og er godkjent av fakultetsdirektøren.

Det ble i tillegg gjennomført en rekke tiltak i forbindelse med sprengning i MH2 tomte; flytting av branntavle, informasjon om sprenging, flytting av utstyr, tildekking, og evakuering av soner (lab- og kontorfløyer og nitrogenfylling under sprengning). I forbindelse med sprengningen skjedde det et uhell med en nitrogentank. HMS-personell deltok på et møte i LBG i forbindelse med hendelsen for videre oppfølging.

I juni gjennomførte HMS-personell en evakueringsøvelse med Avdeling for komparativ medisin (AKM) med fokus på lyd/alarm, brannvernleder deltok også. I denne øvelsen ble det avdekket at alarm ikke var høy nok til å kunne høres under aktivitet enkelte steder. Det ble også i juni gjennomført en skrivebordøvelse med driftspersonell med fokus på fravær av brannvernleder. Behov for oversikt over utganger som skal frigjøres fremkom her.

Tromsøundersøkelsen har meldt om at det er avholdt evakueringsøvelse i sine lokaler i forkant av oppstarten av undersøkelsen.

Beredskapsplanen er revidert, og enkelte tiltakskort er publisert på intranett. Noen tiltakskort gjenstår å ferdigstille. Rutiner for evakuering ved nye campuser er tatt inn i planen og rutiner for evakuering av Modulbygget er på plass. Revidert beredskapsplan ble godkjent av fakultetsdirektøren i april 2015.

Det er lagt ned innsats i å få på plass beredskapsskap med tilhørende innhold på ulike plan ved MH og Farmasi. Det gjenstår å plassere slike på AKM og IKO.

Lokal opplæring

Hemis BHT og HMS-koordinator hadde opplæring av ansatte ved IMB og IKM i forbindelse med risikovurdering av helseskadelige faktorer i mars 2015.

POA holdt opplæring av ansatte ved fakultetet i ny revidert retningslinje for håndtering av ulik stråling i august 2015.

Lokalt opplæringstiltak for dørvakter, evakueringsvakter og evakueringsledere ble utarbeidet, og opplæring ble benyttet på orienteringsmøte av HMS-personalet for ansatte i ovennevnte roller i forkant av beredskapsøvelsen i februar 2015.

HMS-koordinator har bidratt i planlegging og med undervisning på HMS-0500-01 for vår 2015.

Adgangsbegrensning laboratoriefloyer MH og Farmasi

I løpet av våren 2015 ble det innført adgangsbegrensning til laboratorieflyene ved MH og Farmasi. Det har vært relativt få tilbakemeldinger etter innføringen. Tilbakemeldinger som HMS-personell har fått muntlig har utelukkende vært positive. Det henvises for øvrig til vedlagte årsrapport om avvik i forbindelse med låsing av dører.

Ansvar, myndighet og oppgaver innen HMS

HMS-rådgiver, i samarbeid med HMS-koordinator, ledelsen ved IMB og seksjonsleder PersØk, har i løpet av 2015, revidert dokumentet *Ansvar, myndighet og oppgaver innen det systematiske HMS-arbeidet ved Det helsevitenskapelige fakultet*. Denne ble godkjent nå februar 2016 av fakultetsledelsen. Dette var et av områdene med behov for oppfølging jf årsrapporten 2014. Revidert dokument «*Fordeling av ansvar og oppgaver i Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet*» følger som vedlegg til Årsrapport om HMS for 2015 ved Helsefak.

Samarbeidsplan med Hemis BHT

Det har ikke vært noen samarbeidsmøter mellom Hemis BHT og Helsefak i 2015. Sist møte var oktober 2014 hvor det ble utarbeidet en plan for 2015-2017(2013/5896-2). Årsrapporten fra Hemis BHT (2016/1755-1) viser et kortfattet resyme av aktivitet rettet mot Helsefak og inneholder ingen forslag til tiltak. HMS-koordinator har imidlertid hatt noen få møter med BHT i forbindelse med risikovurderingsarbeidet ved enheten.

Samarbeid med eksterne

Det ble fra Helsefak tatt initiativ til å få i stand et beredskapssamarbeid mellom UNN og UiT i 2013. HMS-koordinator og HMS-rådgiver har deltatt i to møter med UNN og POA. I forbindelse med dette arbeidet er det utarbeidet en oversikt over områder som Helsefak kan ha til felles med UNN. Dette vil bli nærmere vurdert i en risikovurdering med UNN og POA. Videre arbeid avventes til det mottas initiativ fra UNN.

Strålevern

I august 2015 ble revidert retningslinje for håndtering av stråling implementert ved fakultetet. HMS-koordinator har deltatt i arbeidsgruppen. Nytt av dag er bla utnevning av lokal strålevernkoordinator, som skal ha oversikt over alt arbeid med stråling ved fakultetet. Strålevernarbeidet i 2015 bestod hovedsakelig av årsrapportering på strålevern, plassering av beredskapsutstyr for stråling, risikovurdering og lagring av isotoper hos Innkjøpstjenesten, implementering av ny rutine i forbindelse med bruk av C-bue, opprydding, bookingsystem og oppstilling av utstyr tilhørende ved Preklinisk PET ved IKM på Hotlab ved MH-bygget.

I forbindelse med at UiT avdekket avvik vedrørende radioaktive strålekilder på avveie, ble det også igangsatt et internt tilsyn med fokus på oppbevaring og merking av lagringssteder, radioaktive strålekilder (kapslede og åpne) og sterke ikke-ioniserende kilder. I rapport etter tilsynet (2016/257-1) nevnes det at det ikke ble avdekket alvorlige avvik og at det generelt er god kontroll på strålekildene ved Helsefak. Bruk og oppbevaring skjer på registrerte rom og laboratorier. Merking av kilder, instrumenter og rom er med enkelte unntak, tilfredsstillende.

Genmodifiserte organismer (GMO)

UiT og Helsefak fikk tilsyn av Helsedirektoratet etter genteknologiloven i november. I forkant sendte POA inn oversikt over godkjente prosjekt, beredskapsplaner, rutiner og prosedyrer rundt avvik og uhellsbehandling i laboratoriene ifht GMO. Tilsynet avdekket manglende rutiner for innmelding av GMO-aktivitet til Helsedirektoratet (2015/4016). De forskningsgrupper som manglet godkjenning har meldt ifra til Helsedirektoratet, og nå fått godkjent sine prosjekt. Det er i etterkant utarbeidet en midlertidig rutine for

saksgang vedrørende GMO-arbeid ved Helsefak, den er publisert på intranett. Dette i påvente av reviderte sentrale retningslinjer for håndtering av biologisk materiale.

Problem-, smitte-, radioaktivt og farlig avfall

Helsefak forvalter mottak av problem-, smittefarlig og radioaktivt avfall for hele UiT. Årsrapporten for farlig avfall 2015, viser at det ble transportert 12517 kg smittefarlig avfall, 18987 kg problemavfall, og 318 kg radioaktivt avfall ved UiT.

HMS-koordinator og personell fra drift Helsefak, har deltatt i arbeidsgruppen, sammen med deltakere fra øvrige fakultet og enheter, som ble nedsatt for å revidere retningslinjen for farlig avfall. Forslag til revidert retningslinje og vedlagt notat er oversendt POA. I dette arbeidet kom det imidlertid fram at fagperson/HMS-koordinator ved Helsefak, har økt stillingsandelen (fra 10 til 30 %) for ivaretagelse av problem-, smittefarlig og radioaktivt avfall.

Pga. plassproblemer og stengt varemottak i forbindelse med MHII-utbygging, ble det gjennomført en risikovurdering, og det ble besluttet å ta i bruk nytt mottak for problem- og smitteavfall Farmasikjelleren, og mottak for radioaktivt avfall i kulvertterminalen til NFH-bygget. Dette medførte lengre transportvei i kulvert for ansatte ved MH, og det ble bestilt inn større vogner til dette formålet. Mottaket og utskippingen av avfallet har fungert veldig bra, og det har ikke skjedd større avvik og uhell i forbindelse med avfallshåndteringen.

Fagperson kjemisk avfall (fra NT-fak) har bidratt til opprydding i flere kjemikaliebeholdninger og avhendet utgåtte kjemikalier fra flere laboratorier ved Helsefak. Det er tilbakemeldt (mars 2016) at ca. 70-80% av forskningsgruppene ved IKM, IFA og IMB har hatt opprydding. Opprydding i kjemikaliebeholdningen er en naturlig konsekvens av oppdatering av det elektroniske stoffkartoteket Chess etter ny merkeordning for klassifiseringspliktige stoffer (CLP). I den forbindelse har det vært oppfølgingsmøter mellom POA, HMS-koordinator, superbrukere og stoffkartotekkontakter ved Helsefak 2015 (2016/2242). Det har vært stort fokus på dette arbeidet i vårsemesteret 2016 ved Helsefak.

En utfordring er farlig kjemisk avfall som kan utgjøre så stor risiko ved håndtering, at det ikke kan transporteres på vei etter ADR-regelverk. Dette sees nå nærmere på av NT-fakultetet, som forvalter kjemisk avfall for UiT (2016/ 2811).

Risikovurderinger

Et av årsplantiltakene for 2014 (25) var å ferdigstille pålegg fra Arbeidstilsynet om kartlegging og risikovurdering av kjemisk og biologisk helsefare. I mai ble det sendt ut brev til IMB, IKM og IFA med oppfordring til å sende inn risikovurderinger for oversendelse til Hemis BHT (2011/410). Status ved dette arbeidet:

- Ved IMB har 16 av 2 labenheter sendt inn rapport til BHT. Halvparten har mottatt rapport tilbake.
- Ved IKM har 10 av 14 labenheter sendt inn til BHT, 6 av disse har mottatt rapport tilbake.
- IFA har sendt inn vurderinger fra alle sine forskningsgrupper til BHT og alle har mottatt rapport tilbake.

Det gjenstår tilbakemeldinger fra Hemis BHT, og gjennomføre sluttmøter ved alle tre institutt.

HMS-koordinator har bidratt i arbeidsgruppemøter for revisjon av retningslinjen og risikovurdering. Denne er planlagt ferdigstilt løpet av 2016.

HMS-personalet har startet arbeidet med å revidere overordnet risikovurdering for Helsefak.

Annet

Det ble i 2015 lagt fram av HMS-koordinator i admlederforum et forslag om opprettelse av *labfaglig forum* for å ha en møte plass for å diskutere momenter som er av interesse for bla ingeniører, forskere og ledere.

Forslag og mandat til gruppe foreligger, og det gjenstår å legge dette fram for admledermøte før oppstart.

I de senere år har HMS-personalet hatt høy fokus på dokumentasjon av risiko og videreutvikle beredskapsorganisasjonen, tilrettelegging og organisering av HMS-arbeidet. Det har vært et mindre fokus på videreutvikling av HMS-kulturen, sett fra HMS-personalets side. I årsrapporten meldes det om tiltak som har fungert godt, eksempelvis møteplasser på tvers av faggrupper, utviklingsseminarer og annen oppfølging etter ARK-undersøkelsen. For å opprettholde en god sikkerhetskultur må det være kontinuitet i både opplæring og oppfølging av ansatte. HMS-personell ønsker på sikt å øke fokus på sikkerhetskultur.

Daglig mottas det både muntlige og skriftlige henvendelser fra ansatte. Mottak av mange forespørsler fra ansatte og ledelse tolker HMS-personalet som positivt og dette viser at det utføres godt HMS-arbeid ved fakultetet. I tillegg forgår det HMS-møter mellom HMS-personell ved fakultetene og POA, hvor det utveksles erfaringer og ideer til godt HMS-arbeid.